

DECYZJA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) 2024/1209

z dnia 16 kwietnia 2024 r.

w sprawie oprocentowania depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną utrzymywanych w krajowych bankach centralnych i w Europejskim Banku Centralnym (EBC/2024/11)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności art. 127 ust. 2 tiret pierwsze,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 3 oraz art. 17, 22 i 23,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rada Prezesów dokonała przeglądu oprocentowania depozytów utrzymywanych w krajowych bankach centralnych państw członkowskich, których walutą jest euro (zwanymi dalej „KBC”), oraz w Europejskim Banku Centralnym (EBC), które nie są związane z realizacją polityki pieniężnej („depozyty niezwiązane z polityką pieniężną”). Celem tego przeglądu było uniknięcie potencjalnego zakłócania przez takie depozyty jednolitej polityki pieniężnej, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z zasadą otwartej gospodarki rynkowej i spójności w traktowaniu podobnych depozytów w Eurosystemie.
- (2) W rezultacie wspomnianego przeglądu Rada Prezesów zdecydowała, że konieczna jest większa przejrzystość oprocentowania depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną. Stopy oprocentowania mające zastosowanie do tych depozytów określono w wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2019/671 (EBC/2019/7) ⁽¹⁾, (UE) 2024/1211 (EBC/2024/13) ⁽²⁾, (UE) 2022/912 (EBC/2022/8) ⁽³⁾ oraz decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2019/1743 (EBC/2019/31) ⁽⁴⁾. Aby zwiększyć przejrzystość, a także spójność między powiązаныmi aktami prawnymi, stopy oprocentowania powinny być określone w sposób kompleksowy w jednym akcie prawnym, co ułatwi przekazywanie informacji na temat stóp procentowych i umożliwi ich dostosowanie w przyszłości.
- (3) Oprocentowanie depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną nie powinno przyczyniać się do trwałego lub strukturalnego zakłócania transmisji lub realizacji polityki pieniężnej i powinno zapewniać prawidłowe funkcjonowanie rynku, a tym samym ograniczać możliwości dużej zmienności takich depozytów.
- (4) Rada Prezesów ustaliła podstawową stopę oprocentowania na poziomie krótkoterminowej stopy procentowej dla euro (€STR) minus spread. Spread może być łatwo dostosowany w przypadku zmiany warunków rynkowych w celu zachowania skuteczności transmisji polityki pieniężnej przy jednoczesnym zminimalizowaniu ryzyka nagłych przepływów na rynki pieniężne lub odpływów z nich oraz zapewnieniu prostych zasad dotyczących oprocentowania, z bardzo nielicznymi wyjątkami. Rada Prezesów ustaliła i w razie potrzeby dostosuje spread, aby osiągnąć cele polityki dotyczącej oprocentowania i uniknąć negatywnych skutków dla realizacji polityki pieniężnej lub funkcjonowania rynku. Obecnie spread jest ustalony na 20 punktów bazowych.

⁽¹⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2019/671 z dnia 9 kwietnia 2019 r. w sprawie krajowych operacji zarządzania aktywami i pasywami przez krajowe banki centralne (EBC/2019/7) (Dz.U. L 113 z 29.4.2019, s. 11).

⁽²⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2024/1211 z dnia 16 kwietnia 2024 r. w sprawie świadczenia przez Eurosystem na rzecz banków centralnych oraz państw nienależących do strefy euro oraz na rzecz organizacji międzynarodowych usług w zakresie zarządzania rezerwami wyrażonymi w euro (EBC/2024/13) (Dz.U. L, 2024/1211, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/guideline/2024/1211/oj>)

⁽³⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2022/912 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie transeuropejskiego zautomatyzowanego błyskawicznego systemu rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym nowej generacji (TARGET) oraz uchylające wytyczne EBC/2012/27 (EBC/2022/8) (Dz.U. L 163 z 17.6.2022, s. 84).

⁽⁴⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2019/1743 z dnia 15 października 2019 r. w sprawie oprocentowania nadwyżek rezerw oraz niektórych depozytów (EBC/2019/31) (Dz.U. L 267 z 21.10.2019, s. 12).

- (5) Rada Prezesów ustaliła, że konieczne są pewne odstępstwa lub wyjątki od podstawowej stopy oprocentowania. Nadal powinny mieć zastosowanie pułapy w odniesieniu do oprocentowania depozytów sektora publicznego oraz niektórych innych depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną, aby w stosownych przypadkach umożliwić KBC oprocentowanie takich depozytów według stopy poniżej pułapu, z uwzględnieniem warunków panujących w danym kraju, takich jak warunki panujące na rynku transakcji repo. Spread niższy niż 20 punktów bazowych, początkowo ustalony na poziomie zero, powinien mieć zastosowanie w przypadku funduszy gwarancyjnych infrastruktur rynku finansowego w Europejskim Obszarze Gospodarczym, takich jak systemy płatności, kontrahenci centralni i centralne depozyty papierów wartościowych, a także w przypadku rachunków prefinansowanych prowadzonych w systemie TARGET, ze względu na ich znaczenie dla niezakłóconego funkcjonowania systemów płatności oraz stabilności finansowej. Środki, które muszą być tymczasowo zdeponowane w KBC lub EBC w związku z pomocą finansową, powinny być nadal zwolnione z ujemnych stóp procentowych.
- (6) Rada Prezesów zdecydowała również, że konieczne jest zapewnienie, aby w pewnych okolicznościach EBC mógł żądać od KBC szczegółowych informacji dotyczących depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną oraz aby informacje te były udostępniane w ramach EBC i Eurosystemu wyłącznie na zasadzie wiedzy koniecznej (*need-to-know*), jeżeli EBC ustali, że w danym przypadku informacje te są niezbędne, umożliwiając Eurosystemowi ocenę potencjalnego wpływu tych depozytów na realizację polityki pieniężnej.
- (7) Aby osiągnąć te cele i zapewnić KBC wystarczająco dużo czasu na przygotowanie się do stosowania nowych zasad dotyczących oprocentowania depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną, niniejsza decyzja powinna mieć zastosowanie od dnia 1 grudnia 2024 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Definicje

1. Użyte w niniejszej decyzji określenia oznaczają:

- 1) „depozyt” – saldo kredytowe w euro lub w innej walucie wynikające ze środków przechowywanych na rachunku w KBC lub EBC lub z tymczasowych sytuacji wynikających z innych usług świadczonych przez KBC lub EBC, powodujące powstanie zobowiązania zapisanego w bilansie tego KBC lub EBC, które KBC lub EBC jest zobowiązany spłacić zgodnie z obowiązującymi warunkami umownymi lub regulacyjnymi, w tym depozyty overnight i depozyty terminowe;
- 2) „€STR” – krótkoterminową stopę procentową dla euro zdefiniowaną w art. 2 pkt 2 wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2019/1265 (EBC/2019/19) ^(⁷) i opublikowaną przez EBC;
- 3) „€STR OIS” – swap indeksowany stopą overnight (OIS) w rozumieniu art. 1 pkt 25) rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1333/2014 (EBC/2014/48) ^(⁸), gdzie płatności z tytułu okresowej zmiennej stopy procentowej odnoszą się do €STR jako indeksowanej stopy overnight;
- 4) „depozyty niezwiązane z polityką pieniężną” – depozyty, które nie mają na celu realizacji jednolitej polityki pieniężnej zgodnie z decyzją Rady Prezesów i które są objęte zakresem zastosowania jednego z poniższych aktów prawnych:
 - a) wytycznych (UE) 2019/671 (EBC/2019/7) w sprawie krajowych operacji zarządzania aktywami i pasywami przez krajowe banki centralne;
 - b) wytycznych (UE) 2024/1211 (EBC/2024/13) w sprawie świadczenia przez Eurosystem na rzecz banków centralnych oraz państw nienależących do strefy euro oraz na rzecz organizacji międzynarodowych usług w zakresie zarządzania rezerwami wyrażonymi w euro;
 - c) wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8) w sprawie transeuropejskiego zautomatyzowanego błyskawicznego systemu rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym nowej generacji (TARGET);

⁽⁷⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2019/1265 z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie krótkoterminowej stopy procentowej dla euro (€STR) (EBC/2019/19) (Dz.U. L 199 z 26.7.2019, s. 8).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1333/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie statystyki rynków pieniężnych (EBC/2014/48) (Dz.U. L 359 z 16.12.2014, s. 97).

- d) decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2022/911 (EBC/2022/22) (7) w sprawie warunków uczestnictwa w systemie TARGET-ECB;
- e) decyzji (UE) 2019/1743 (EBC/2019/31) w sprawie oprocentowania nadwyżek rezerw oraz niektórych depozytów.

Artykuł 2

Oprocentowanie depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną

1. Oprocentowanie depozytów utrzymywanych w KBC i objętych zakresem wytycznych (UE) 2019/671 (EBC/2019/7) podlega następującym pułapom:

- a) w przypadku następujących depozytów sektora publicznego denominowanych w euro:
 - (i) w przypadku depozytów overnight: €STR minus 20 punktów bazowych;
 - (ii) w przypadku depozytów terminowych: €STR OIS z odpowiednim terminem zapadalności minus 20 punktów bazowych;
 - (iii) w przypadku depozytów overnight sektora publicznego związanych z programem dostosowania: zero procent albo €STR minus 20 punktów bazowych, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa;
 - (iv) w przypadku depozytów terminowych sektora publicznego związanych z programem dostosowania: zero procent albo stopa €STR OIS z odpowiednim terminem zapadalności minus 20 punktów bazowych, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa;
- b) dla depozytów sektora publicznego denominowanych w walutach innych niż euro: odpowiednie stopy dla danych walut i przy zastosowaniu tego samego spreadu, o którym mowa w lit. a);
- c) w przypadku depozytów innych niż depozyty sektora publicznego, denominowanych w euro:
 - (i) w przypadku depozytów overnight: €STR minus 20 punktów bazowych;
 - (ii) w przypadku depozytów terminowych: stopa €STR OIS z odpowiednim terminem zapadalności minus 20 punktów bazowych;
- d) w przypadku depozytów innych niż depozyty sektora publicznego, denominowanych w innych walutach: odpowiednie stopy dla danych walut i przy zastosowaniu tego samego spreadu, o którym mowa w lit. c).

2. Oprocentowanie depozytów utrzymywanych w KBC i objętych zakresem wytycznych (UE) 2024/1211 (EBC/2024/13) jest następujące:

- a) w przypadku gotówkowych usług inwestycyjnych overnight:
 - (i) w przypadku instrumentu inwestycyjnego Tier I: €STR minus 20 punktów bazowych;
 - (ii) w przypadku instrumentu inwestycyjnego Tier II: rzeczywista stopa wprowadzania środków na rynek pomniejszona o marżę w wysokości ustalonej przez Radę Prezesów i pod warunkiem że tego rodzaju inwestycje są dokonywane tylko wówczas, gdy oprocentowanie jest wyższe niż oprocentowanie z tytułu nadwyżkowych sald gotówkowych;
 - (iii) w przypadku nadwyżkowych sald gotówkowych: €STR minus 20 punktów bazowych;
- b) w przypadku depozytów terminowych:
 - (i) w przypadku depozytów terminowych zakładanych w imieniu klienta: rzeczywista stopa wprowadzania środków na rynek pomniejszona o marżę w wysokości ustalonej przez Radę Prezesów;
 - (ii) w przypadku depozytów terminowych zakładanych we własnym imieniu z terminem zapadalności krótszym niż siedem dni kalendarzowych: stopa €STR OIS z odpowiednim terminem zapadalności minus 20 punktów bazowych;
 - (iii) w przypadku depozytów terminowych zakładanych we własnym imieniu z terminem zapadalności wynoszącym co najmniej siedem dni kalendarzowych: stopa nieprzekraczająca stopy osiągniętej przy odwróceniu depozytu na rynku.

(7) Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2022/911 z dnia 19 kwietnia 2022 r. w sprawie warunków uczestnictwa w systemie TARGET-ECB i uchylająca decyzję EBC/2007/7 (EBC/2022/22) (Dz.U. L 163 z 17.6.2022, s. 1).

3. Oprocentowanie depozytów objętych zakresem wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8) i decyzji (UE) 2022/911 (EBC/2022/22) jest następujące:

- a) w przypadku depozytów sektora publicznego denominowanych w euro i utrzymywanych w TARGET stosuje się oprocentowanie określone w pkt 1 lit. a);
- b) w przypadku depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną utrzymywanych w TARGET, innych niż depozyty sektora publicznego, o których mowa w lit. a), z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie ma lit. c): zero procent albo €STR minus 20 punktów bazowych, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;
- c) w przypadku sald overnight utrzymywanych na rachunku technicznym TIPS AS lub na rachunku technicznym RTGS AS na potrzeby procedury rozrachunkowej systemu zewnętrznego „D”, jak również środków funduszy gwarancyjnych infrastruktury rynku finansowego w Europejskim Obszarze Gospodarczym, w tym środków utrzymywanych na rachunku funduszu gwarancyjnego systemu zewnętrznego: €STR minus 0 punktów bazowych;
- d) w przypadku sald TARGET przyłączonych KBC:
 - (i) w przypadku sald do 10 % średniej dziennej wartości transakcji włącznie: €STR minus 20 punktów bazowych;
 - (ii) w przypadku sald przekraczających te, o których mowa w ppkt (i): zero procent albo €STR minus 20 punktów bazowych, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

4. Oprocentowanie depozytów utrzymywanych w EBC i objętych zakresem decyzji (UE) 2019/1743 (EBC/2019/31) jest następujące:

- a) w przypadku rachunków prowadzonych zgodnie z decyzjami Europejskiego Banku Centralnego EBC/2003/14 ⁽⁸⁾, EBC/2010/4 ⁽⁹⁾, EBC/2010/17 ⁽¹⁰⁾, EBC/2010/31 ⁽¹¹⁾ i rozporządzeniem Rady (UE) 2020/672 ⁽¹²⁾:
 - (i) €STR minus 20 punktów bazowych, z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie ma ppkt (ii);
 - (ii) w każdym okresie, gdy zachodzi wymóg utrzymywania depozytów na odpowiednich rachunkach przed dniem, w którym konieczne jest dokonanie płatności na podstawie przepisów prawa lub ustaleń umownych mających zastosowanie do danego instrumentu: zero procent albo €STR minus 20 punktów bazowych, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa;
- b) w przypadku innych rachunków depozytowych Europejskiego Mechanizmu Stabilności i Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej nieujętych w lit. a): €STR minus 20 punktów bazowych;

⁽⁸⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego EBC/2003/14 z dnia 7 listopada 2003 r. dotycząca administrowania operacjami zaciągania i udzielania pożyczek, zawartymi przez Wspólnotę Europejską w ramach instrumentu średnioterminowej pomocy finansowej (Dz.U. L 297 z 15.11.2003, s. 35).

⁽⁹⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego EBC/2010/4 z dnia 10 maja 2010 r. w sprawie zarządzania łączonymi pożyczkami dwustronnymi na rzecz Republiki Greckiej oraz zmieniająca decyzję EBC/2007/7 (Dz.U. L 119 z 13.5.2010, s. 24).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego EBC/2010/17 z dnia 14 października 2010 r. w sprawie zarządzania operacjami zaciągania i udzielania pożyczek wykonywanymi przez Unię w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (Dz.U. L 275 z 20.10.2010, s. 10).

⁽¹¹⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego EBC/2010/31 z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie otwierania rachunków na potrzeby przetwarzania płatności związanych z pożyczkami udzielanymi przez EFSF państwom członkowskim, których walutą jest euro (Dz.U. L 10 z 14.1.2011, s. 7).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19 (Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1).

- c) w przypadku specjalnego rachunku prowadzonego zgodnie z art. 13 ust. 2 decyzji wykonawczej Komisji z dnia 14 kwietnia 2021 r. ustanawiającej niezbędne uzgodnienia dotyczące zarządzania operacjami zaciągania pożyczek na podstawie decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053 oraz operacji udzielania pożyczek związanych z pożyczkami udzielonymi zgodnie z art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽¹³⁾ i wykorzystywanego na potrzeby ostrożnościowych środków pieniężnych w odniesieniu do programu NextGenerationEU, Instrumentu wsparcia dla Ukrainy na 2023 r. (pomoc makrofinansowa +) ⁽¹⁴⁾ lub innych unijnych programów finansowania uzgodnionych przez EBC i Komisję Europejską:
- (i) €STR minus 20 punktów bazowych, z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie ma ppkt (ii);
 - (ii) dla łącznej kwoty depozytów nieprzekraczającej 20 mld EUR: zero procent albo €STR minus 20 punktów bazowych, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.
5. W przypadku gdy do któregośkolwiek z depozytów, o których mowa w niniejszym artykule, stosuje się ujemną stopę procentową, deponent jest winien kwotę odsetek na rzecz właściwego KBC lub EBC, a właściwy KBC lub EBC mogą odpowiednio obciążyć odpowiedni rachunek depozytowy.

Artykuł 3

Przekazywanie informacji na temat depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną

1. Jeżeli w danym przypadku EBC uzna, że jest to konieczne do oceny potencjalnych skutków dla realizacji polityki pieniężnej, KBC przekazują EBC pełne informacje na temat depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną, w tym szczególne informacje na temat:
- a) posiadaczy rachunków;
 - b) zastosowanego oprocentowania;
 - c) kwot utrzymywanych w danym KBC.
2. Informacje otrzymywane przez EBC zgodnie z ust. 1 są udostępniane w ramach EBC oraz przez EBC w ramach Eurosystemu wyłącznie na zasadzie wiedzy koniecznej (*need-to-know*).

Artykuł 4

Wejście w życie

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 grudnia 2024 r.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 16 kwietnia 2024 r.

Prezes EBC
Christine LAGARDE

⁽¹³⁾ C(2021) 2502 final.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2463 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiające instrument wsparcia dla Ukrainy na 2023 r. (pomoc makrofinansowa +) (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 1).